

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym na posiedzeniu w składzie:

Przewodnicząca: SSO Adriana Skorupska

Protokolant: Ewa Ślomp

przy udziale Jolanty Majcherczyk Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu w sprawie **Bartłomieja J. [REDAKTOWANO]** i **Justyny J. [REDAKTOWANO]**

oskarżonych o czynny z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu zażalenia Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu z dnia 24 czerwca 2022r.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 24 maja 2022r. w sprawie sygn. akt III K 2532/21

w przedmiocie przekazania sprawy prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków postępowania przygotowawczego na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

W dniu 31 grudnia 2021r. do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu wpłynął akt oskarżenia przeciwko Bartłomiejowi J. [REDAKTOWANO] i Justynie J. [REDAKTOWANO] którym zarzucano popełnienie czynów z art. 286 § 1 k.k. Bartłomiej J. [REDAKTOWANO] stanął pod zarzutem popełnienia dwunastu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. popełnionych na szkodę

[REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO]

Justynie J. [REDAKTOWANO] zarzucano popełnienie jednego czynu na szkodę [REDAKTOWANO].

Postanowieniem z dnia 24 maja 2022r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu na podstawie art. 344 a § 1 k.p.k. zwrócił sprawę przeciwko Bartłomiejowi

J. [REDAKTOWANO] i Justynie J. [REDAKTOWANO] o sygn. akt III K 2532/21 Prokuraturze Rejonowej w Wałbrzychu celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego.

Uzasadniając swoją decyzję Sąd rejonowy wskazał, że jego zdaniem akta sprawy przekazanej do rozpoznania zawierają istotne braki, które powinny zostać uzupełnione przez Prokuratora jeszcze w trakcie postępowania przygotowawczego, gdyż ich uzupełnianie przez Sąd powodowałoby znaczne trudności i mogłoby mieć jednocześnie wpływ na stawiane oskarżonym zarzuty lub odstąpienie od ich przedstawienia.

Sąd I instancji wskazał, iż sposób postępowania oskarżonych może wskazywać na wypełnianie przez oskarżonego znamion występków z art. 300 § 1 lub 2 k.k., natomiast poprzez oskarżoną pomocnictwa do tych czynów. Tymczasem w postępowaniu przygotowawczym nie zbadano kont oskarżonych, nie zwrócono się do banków o udostępnienie ich historii, co dałoby odpowiedź, co działo się z wpłacanymi przez pokrzywdzonych, głównie na konto oskarżonej, pieniędzmi i dlaczego postępowania komornicze były umarzane i bezskuteczne. Sąd wskazał również, że odnośnie dostępu do kont oskarżonych istnieje stosowna procedura, gdyż to właśnie Prokurator zwraca się do Sądu Okręgowego o zwolnienie banku z tajemnicy. Czynność ta, gdy zostanie już wykonana nie tylko pozwoli ustalić przepływ środków, ale też i skalę działalności oskarżonych oraz ich zamiar. Ewentualne uzupełnianie przez Sąd opisów czynów odnośnie art. 300 § 1 lub 2 k.k. lub przypisywanie im takich czynów odrębnie wydaje się być wychodzeniem poza granice aktu oskarżenia więc jest niedopuszczalne. Nie bez znaczenia był zdaniem Sądu I instancji także wniosek dowodowy obrońcy o przesłuchanie kilkunastu świadków na okoliczność „normalnej” współpracy i prowadzenia „legalnej” działalności przez oskarżonych, co miałoby świadczyć o incydentalności i charakterze cywilnoprawnym sporów z pokrzywdzonymi występującymi w niniejszej sprawie. W tej sytuacji ustalić należało jakich okresów dotyczyła współpraca oskarżonych ze zgłoszonymi świadkami, jak ona wyglądała i czy niezrealizowane umowy były tylko incydentalne, czy przeplatały się z umowami zrealizowanymi, czy też można ustalić okres, kiedy oskarżeni pobierali pieniądze, a możliwości realizacji większości umów już nie mieli i ich nie realizowali. Dopiero wykonanie tych czynności pozwoli na pełną ocenę zachowania oskarżonych oraz postać ich zamiaru.

Na powyższe postanowienie w ustawowym terminie zażalenie wniosła Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu zarzucając obrazę przepisu prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to art. 344a § 1 k.p.k., poprzez jego

niesłuszne zastosowanie i przekazanie sprawy oskarżonych Bartłomieja J. [REDAKTOWANE] i Justyny J. [REDAKTOWANE] Prokuratorowi Rejonowemu w Wałbrzychu w celu uzupełnienia postępowania o czynności dowodowe polegające na zbadaniu historii rachunków bankowych należących do oskarżonych w celu ustalenia jaki był przepływ środków pieniężnych na tych rachunkach i na tej podstawie ustalenie czy oskarżeni swoim zachowaniem wypełnili dodatkowo znamiona czynu z art. 300 § 1 lub 2 k.k. a także poprzez przesłuchanie zawnioskowanych przez obrońcę oskarżonych świadków celem ustalenia jak przebiegała działalność gospodarcza prowadzona przez oskarżonych, czy niezrealizowane przez oskarżonych umowy miały charakter jedynie incydentalny i jaki zamiar towarzyszył oskarżonym przy wykonywaniu umów będących przedmiotem zarzutów, które to czynności zdaniem Sądu winny być przeprowadzone w toku postępowania przygotowawczego albowiem ich uzupełnienie przez Sąd powodowałoby znaczne trudności, podczas gdy po pierwsze to oskarżyciel wnosząc do Sądu akt oskarżenia wyznacza w nim granice oskarżenia wskazując jakie czyny zostały zarzucone oskarżonym i w jakim zakresie żąda rozstrzygnięcia sprawy przez sąd natomiast zawiadomienie stron dotyczące innych kolejnych czynów, nie objętych aktem oskarżenia winny być rozpoznane w odrębnym postępowaniu co też zostanie wykonane po zwrocie z sądu wyłączonych z niniejszego postępowania materiałów sprawy 4348-4.969.2021, które zostały przesłane do sądu wraz z zażaleniem jednego z pokrzywdzonych na postanowienie o umorzeniu dochodzenia, po drugie nie sposób przyjąć, że przesłuchanie w toku postępowania sądowego świadków zawnioskowanych przez obrońcę oskarżonych dopiero po skierowaniu do sądu aktu oskarżenia będzie powodowało znaczne trudności, a brak przesłuchania tych świadków ma charakter braku istotnego, który nie może być konwalidowany w toku rozprawy tym bardziej, że w toku postępowania przygotowawczego prokurator nie wiedział o istnieniu tychże świadków i nie mógł ich przesłuchać, bo oskarżeni nie złożyli takiego wniosku.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do dalszego prowadzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie oskarżyciela publicznego jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zgodzić należy się ze skarżącym jedynie z tym, iż to oskarżyciel wnosząc do sądu akt oskarżenia wyznacza w nim granice oskarżenia, wskazując jakie

czyny zostały zarzucone oskarżonym i w jakim zakresie żąda on rozstrzygnięcia sprawy przez sąd. Analizując jednak akta niniejszej sprawy nie sposób oprzeć się wrażeniu, że postępowanie przeciwko Bartłomiejowi i Justynie J. [REDAKTED] prowadzone było pobieżnie, a w sprawie nie zostały ustalone istotne okoliczności dotyczące całościowej oceny zachowania oskarżonych. Wskazuje na to m.in. fakt nie odniesienia się do czynów opisanych w art. 300 § 1 i 2 k.k. pomimo, iż ze składnych w sprawie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa (jak choćby tego złożonego przez pokrzywdzonego [REDAKTED] [REDAKTED] k. 223 – 281) wynika jednoznacznie, że okoliczności te były podnoszone. Zresztą sam Prokurator okoliczności tej nie kwestionował wskazując w uzasadnieniu zażalenia, że omyłkowo w toku tego postępowania nie rozstrzygnięto czynów opisanych w art. 300 § 1 i 2 k.k. Skoro zatem postępowanie nie zostało przeprowadzone pod kątem złożonych w niniejszej sprawie zawiadomień, a nadto postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie o sygn. akt 4348-4.Ds. 969.2021r. dotyczyło zupełnie innych pokrzywdzonych i co istotne prowadzone było na podstawie materiału zgromadzonego w niniejszej sprawie, który następnie został wyłączony do odrębnego postępowania, to w tej sytuacji rozszerzanie tego umorzonego już postępowania wydaje się być pozbawione jakiegokolwiek racji. Zachodziłaby bowiem konieczność przeprowadzania czynności z udziałem pokrzywdzonych z niniejszego postępowania, czy też uzupełnienia materiału dowodowego o ten znajdujący się już w aktach przedmiotowej sprawy. Taka sytuacja znacznie utrudniałaby prowadzenie tego postępowania z uwagi na dekoncentrację materiału dowodowego oraz wydłużenie czasu jego trwania. Ponadto prowadzenie dwóch odrębnych postępowań w sprawach, fak ściśle łączących się pod względem podmiotowym i przedmiotowym, nie oddawałaby całościowej oceny zachowania oskarżonych, nadto byłoby sprzeczne z zasadą ekonomiki procesowej.

Wskazując na powyższe stwierdzić należy, że cele postępowania przygotowawczego, o których mowa w art. 297 k.p.k., w niniejszej sprawie nie zostały osiągnięte, gdyż nie wyjaśniono okoliczności sprawy wynikających ze złożonych przez pokrzywdzonych zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. To z kolei uniemożliwia przeprowadzenie całościowej oceny zachowania oskarżonych. W tej sytuacji za słuszne uznać należało stanowisko Sądu I instancji, że akta niniejszej sprawy zawierają istotne braki, które powinny zostać uzupełnione przez Prokuratora jeszcze w trakcie postępowania przygotowawczego, gdyż ich uzupełnianie przez Sąd I instancji powodowałoby znaczne trudności i mogłoby mieć jednocześnie wpływ na stawiane

oskarżonym zarzuty lub odstąpienie od ich przedstawienia. Powyższe przemawia zatem za koniecznością przeprowadzenia wszystkich wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia czynności dowodowych, a także innych, których konieczność powstanie w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego. Dopiero po wykonaniu tych czynności możliwa będzie pełna ocena zachowania oskarżonych, co ma istotne znaczenie przy wykazaniu znamion ustawowych przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., zwłaszcza w kontekście wykazania działania w zamiarze bezpośrednim kierunkowym.

Podkreślić należy, iż sąd orzekający wskazał na potrzebę nie tylko zwrócenia się do banków o historię konta lecz wyraźnie wskazał, że dokumentacja ta ma być poddana szczegółowej analizie co do całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie wskazywał jedynie na prostą czynność techniczną, jak traktuje to oskarżyciel publiczny.

Zgodzić zatem należało się z Sądem I instancji, że w niniejszej sprawie istniały pełne podstawy do zastosowania przepisu art. 344 a § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi bowiem, że Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak na wstępie.

*Na oryginale właściwie podpisy.
Za zgodność z oryginałem świadczy
Kierownik sekretariatu*